

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/М. МАНЕВА/

ПРОГРАМА

ЗА

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

В ПЪРВО СУ „СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ“

ГР. ТЪРГОВИЩЕ

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 17 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 11.09.2026 г. (Протокол № 8)

Утвърдена със заповед № РД-1239 от 11.09.2026 г. на директора на училището.

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Цели:

1. Подпомагане изграждането на хармонични, социално и емоционално стабилни личности, които са способни да се адаптират успешно в съвременното общество.
2. Стимулиране развитието на ключови умения, ценности и нагласи, необходими за пълноценен живот и развитие.
3. Създаване на устойчива училищна система за ранно идентифициране, превенция, подкрепа и развитие, която осигурява равен достъп, участие и напредък на всеки ученик.

Задачи:

- Ранно установяване на обучителни, социални, емоционални, комуникативни и поведенчески затруднения;
- Осигуряване на своевременна обща и допълнителна подкрепа;
- Развитие на силните страни, интересите и талантите на учениците;
- Подобряване на училищната мотивация, посещаемостта и ангажираността;
- Развитие на социално-емоционални, граждански и житейски компетентности;
- Подкрепа на учениците при преходи между образователни етапи и при кариерно ориентиране;
- Изграждане на партньорство между училище, семейство и институции;
- Развитие на социални умения – подпомагане на учениците в усвояването на ефективна комуникация, работа в екип, решаване на конфликти и изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения.
- Формиране на самопознание и саморегулация – насърчаване на осъзнатостта за собствените чувства, потребности и цели, както и умения за контрол и управление на емоциите;
- Развиване на критическо мислене и творчески подходи – стимулиране на способността за анализ, задаване на въпроси и намиране на иновативни решения;
- Възпитаване на отговорност и инициативност – изграждане на съзнание за лична отговорност към себе си, другите и околната среда, както и насърчаване на активна жизнена позиция;
- Подкрепа на здравословен начин на живот – формиране на нагласи и навици, свързани с физическата и психическата устойчивост на учениците;
- Развитие на ценностна ориентация – изграждане на морални и етични принципи, толерантност и уважение към различията;
- Подготовка за бъдещи предизвикателства – осигуряване на умения и компетенции, които подпомагат личния и професионален растеж в променящата се реалност.

II. ВИДОВЕ ПРЕДОСТАВЯНА ПОДКРЕПА

1. Обща подкрепа за личностно развитие:

- Екипна работа между педагогическите специалисти;
- Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- Допълнителни консултации по учебни предмети, провеждани извън редовните учебни часове;
- Консултации по учебни предмети;
- Кариерно ориентиране на учениците;
- Занимания по интереси;
- Библиотечно-информационно обслужване;
- Грижа за здравето;

- Поощряване с морални и материални награди;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение;
- Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Логопедична работа.

2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие:

- Диагностика на когнитивното развитие и идентифициране на образователните потребности на всеки ученик;
- Оценка на индивидуалните потребности при условията и по реда на нормативната уредба;
- Създаване на планове за подкрепа и индивидуални учебни програми/планове при необходимост за учениците със СОП;
- Ресурсно подпомагане;
- Психологическа подкрепа;
- Логопедична подкрепа;
- Адаптиране на образователната среда и педагогическите подходи;
- Използване на програми за подобряване на социалните умения и емоционалната интелигентност;
- Повишаване на мотивацията за учене и академичните постижения на учениците;
- Работа по конкретен случай;
- Изграждане на партньорства между педагогически специалисти, родители и външни институции за разрешаване на възникнали трудности в училищната адаптация на учениците със СОП.

III. ОСНОВНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- Ученици с обучителни затруднения;
- Деца и ученици със специални образователни потребности;
- Деца и ученици в риск, вкл. и от отпадане;
- Деца и ученици с речево-езикови трудности;
- Деца и ученици с хронични заболявания;
- Деца и ученици с емоционални и социални затруднения;
- Деца и ученици с изяви дарби, таланти и способности;
- Ученици с повишен риск от тормоз/насилие или участие в конфликти;
- Ученици в период на преход между етапи или при значима промяна в образователната или семейна среда.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишена ангажираност и мотивация;
- По-добър учебен и личностен напредък;
- Намаляване на риска от отпадане;
- По-добра социална интеграция и училищен климат;
- По-ефективно използване на наличните специалисти;
- По-активно участие в клубове, библиотечни и училищни инициативи;
- По-добро взаимодействие с родителите и институциите;
- Развитие на талантите и подготовка за следващ образователен/професионален етап.

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

2. Дейности, свързани с екипната работа между педагогическите специалисти.

1.1. Обмен на информация, опит и добри практики между педагогическите специалисти за подобряване на работата с учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Учители, училищни психолози,

логопеди, ресурсни учители

1.2. Оценка и анализ на потребностите от оказване на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

Срок: постоянен

*Отг.: ЕПЛР, класни ръководители,
учители по предмети*

1.3. Изготвяне на Карта за функционална оценка на дете или ученик със специални образователни потребности и с хронични заболявания на основата на ICF-CY – кратка и пълна.

Срок: Постоянен

*Отг.: Учители, психолози, логопеди,
ресурсни учители*

1.4. Изготвяне на индивидуални планове и програми, планове за подкрепа за личностно развитие.

Срок: постоянен

*Отг.: ЕПЛР, класни ръководители,
учители*

1.5. Съвместна разработка на образователни ресурси.

Срок: Постоянен

*Отг.: Педагогически специалисти,
председатели на ПУО*

1.6. Подпомагане самоподготовката по общообразователните предмети и консултиране на учителите относно спецификата при овладяване на учебното съдържание от учениците със специални образователни потребности по даден учебен предмет.

Срок: Постоянен

Отг.: ЕПЛР, педагогически специалисти

1.7. Провеждане на регулярни срещи за преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на дете/ученик и набелязване на корективни мерки.

Срок: Постоянен

*Отг.: Учители, училищни психолози,
логопеди, ресурсни учители*

1.8. Провеждане на обучения на педагогическите специалисти по теми, свързани с приобщаващото образование.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
училищни психолози*

3. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.

2.1. Допълнителни консултации по учебни предмети, провеждани извън редовните учебни часове.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

2.2. Допълнително обучение по учебни предмети с ресурсен учител или логопед.

Срок: Постоянен

Отг.: Ресурсни учители, логопеди

2.3. Психологическа подкрепа на учениците за повишаване на мотивацията и развиване на умения за учене.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищни психолози

2.4. Допълнително обучение по български език на учениците, за които същият не е майчин език.

Срок: Постоянен

Отг.: Учители в начален етап, логопеди

2.5. Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники, в т.ч. и иновативни, за мотивиране, обучение и възпитание на ученици със СОП. Адаптиране към учебното съдържание с предпочитаната модалност. Въвеждане на допълнителна и алтернативна комуникация при необходимост.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

3. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.

3.1. Осигуряване на подходящи тестови методики и информационни материали за учениците от IV, V, VI, VII, X, XI, XII клас.

Срок: X. 2026 г.

Отг.: Класни ръководители,
училищни психолози

3.2. Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „Моята работа“ с учениците от IV и VII клас.

Срок: XII. 2026 г.

Отг.: Класни ръководители,
училищни психолози

3.3. Кариерно консултиране и информиране: запознаване на учениците с процеса на търсене и кандидатстване за работа; умения за писане на CV и мотивационно писмо – беседи, интерактивни дейности, тренинги с учениците от XI и XII клас.

Срок: IV. 2027 г.

Отг.: Класни ръководители на XI и XII клас,
Св. Чанкова

3.4. Провеждане на беседи и дискусии в часа на класа и извън него за различни професии, с участие на родители и представители на местната общност.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители,
училищни психолози

3.5. Формиране на умения за планиране на учебното и лично време.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

4. Дейности, свързани със занимания по интереси.

4.1. Обмяна на информация между учителите, училищните психолози, учениците и родителите за установяване интересите на децата.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители,
училищни психолози

4.2. Сформиране и функциониране на групи за занимания по интереси (клубове, секции, отбори и т.н.). Участие в НП „Заедно в изкуствата и спорта“.

Срок: X. 2026 – VI. 2027 г.

Отг.: Класни ръководители, учители –
ръководители на групи

4.3. Включване на ученици в извънкласни дейности – тържества, концерти, конкурси, състезания и др.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

4.4. Организиране от Ученическия съвет на допълнителни благотворителни, доброволчески, културни, спортни и др. дейности и инициативи.

Срок: Постоянен

Отг.: Ученически съвет

4.5. Информирание на учениците и включването им в дейности по европейски и национални програми и проекти.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
педагогически специалисти*

4.6. Консултиране на родителите на деца с изяви дарби и насочване към специалисти за развитие за заложените и талантите на детето/ученика.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

4.7. Популяризиране на дарители, кампании и юридически лица, подкрепящи даровити и таланти деца и ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищно ръководство

4.8. Подобряване на взаимоотношенията и учебната среда. Осигуряване на пространство за качествено неформално общуване както между учители и ученици, така и между самите деца, което изгражда позитивна образователна среда, взаимно доверие и усещане, че всеки е значим и приет.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
Ученически съвет*

5. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.

5.1. Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и използване на информация.

Срок: Постоянен

*Отг.: Кр. Славова,
училищно ръководство*

5.2. Организиране на съвместни инициативи с Регионалната библиотека.

Срок: Постоянен

*Отг.: Учители по БЕЛ,
кл. ръководители в НЕ*

6. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.

6.1. Осигуряване на постоянно медицинско обслужване в училище.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищно ръководство

6.2. Осигуряване на сигурна и безопасна училищна среда.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
непедагогически персонал*

6.3. Провеждане на текущи, тематични и извънредни инструктажи.

Срок: Постоянен

Отг.: ЗДАСД, кл. ръководители

6.4. Провеждане на беседи на здравна тематика, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: Постоянен

*Отг.: Медицински специалисти,
училищни психолози,
класни ръководители*

6.5. Включване на учениците в спортни дейности, инициативи и туризъм.

Срок: Постоянен

*Отг.: Учители по ФВС,
класни ръководители*

6.6. Информирание на учениците и включването им в извънучилищни дейности, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ, безопасност на движението по пътищата и др.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
педагогически специалисти*

7. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.

7.1. Публикации на училищния сайт, в местни печатни и електронни медии и в социалните мрежи, информиращи за високи постижения и призови класирания на ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др.

Срок: Постоянен

*Отг.: Всички учители, А. Милева,
администратор на училищния сайт*

7.2. Награждаване на ученици с грамоти, сертификати, благодарствени писма и материални награди за високи постижения в образователната дейност и в заниманията по интереси.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, училищно ръководство

7.3. Изпращане на поздравителни писма до родителите на ученици с отличен успех и високи постижения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, училищно ръководство

7.4. Избор на ученик за присъждане на наградата „Николай Димитров“.

Срок: III.-IV.2027

*Отг.: Кл. ръководители
и ученици 9.-12. клас*

8. Дейности, свързани с превенция на насилието.

8.1. Провеждане на регулярни срещи на училищното ръководство и педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете, утвърждаването на позитивна образователна среда и атмосфера на доверие и подкрепа между всички представители на училищната общност.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищно ръководство,
училищни психолози,
педагогически специалисти*

8.2. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведение им в паралелката/класната стая/учебния кабинет.

Срок: IX. 2026 г.

*Отг.: Класни ръководители, учители
по предмети, ученически съвет*

8.3. Провеждане на индивидуална работа на психолог с ученици, станали жертва на тормоз/насилие, както и с ученици с агресивно поведение.

*Срок: Постоянен
Отг.: Училищни психолози*

8.4. Своевременно предприемане на мерки и налагане на санкции в случаи на тормоз/насилие.

*Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители*

8.5. Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.

*Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители,
училищни психолози*

8.6. Провеждане на лекции, беседи, дискусии, презентации, ролеви игри и др. на теми, свързани с насилие, тормоз, кибертормоз, рисково поведение.

*Срок: Постоянен
Отг.: Педагогически специалисти,
училищни психолози*

8.7. Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищната общност.

*Срок: Постоянен
Отг.: Ученически съвет*

8.8. Диагностициране на психоклимата и груповите взаимоотношения в класа. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на взаимно уважение, толерантност, приемане и разбирателство.

*Срок: Постоянен
Отг.: Училищни психолози,
кл. ръководители*

8.9. Използване на посредници при разрешаване на конфликти в училище.

*Срок: Постоянен
Отг.: Училищни психолози*

8.10. Работа на Комисията за превенция на тормоза при случаи на тормоз/насилие. Разглеждане на случаи при възникнала необходимост.

*Срок: Постоянен
Отг.: Комисия за превенция на тормоза*

8.11. При необходимост, съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, ДПС, РПУ, МКБППМН и други институции.

*Срок: Постоянен
Отг.: Училищно ръководство,
училищни психолози,
педагогически специалисти*

8.12. Провеждане на анкета за тормоза в училище, анализ с цел подобряване на микроклимата в учебната среда.

*Срок: IX-X.2026 – V.-VI.2027
Отг.: Училищни психолози*

8.13. Насочване на ученици с проблемно поведение към дейности, съобразени с индивидуалните им възможности и потребности.

*Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители,*

училищни психолози

8.14. Организиране на училищни спортни събития, утвърждаващи принципите на честна игра и ненасилие.

Срок: Постоянен

Отг.: Учители по ФВС

8.15. Формиране на ключови компетентности у учениците, обучение за емоционална и социална интелигентност, саморефлексия, личностно развитие.

Срок: Постоянен

*Отг.: Училищни психолози,
кл. ръководители*

8.16. Предприемане на мерки за подобряване на дисциплината в училище.

Срок: Постоянен

*Отг.: Педагогически специалисти,
училищни психолози*

9. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемно поведение.

9.1. Провеждане на анкети и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда.

Срок: Постоянен

*Отг.: Всички учители,
училищни психолози*

9.2. Осигуряване на консултации по учебни предмети.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

9.3. Отчитане на индивидуалния напредък/изоставане в обучението на всеки ученик и на придобитите от него компетентности – знания, умения, отношения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, ЕПЛР

9.4. Провеждане на вътрешнометодически срещи в ПУО за обсъждане и разрешаване на проблеми и обмен на добри практики с цел повишаване качеството на образованието в училище.

Срок: Постоянен

Отг.: Председатели на ПУО, учители

9.5. Провеждане на дискусии и беседи с учениците от различните образователни степени по темите за смисъла от образование и необходимостта от учене през целия живот, лични интереси и амбиции, успешна реализация, самообразование.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

9.6. Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване на конкретен проблем, получаване на подкрепа и предприемане на мерки за разрешаването му. При нужда – консултиране с училищен психолог.

Срок: Постоянен

*Отг.: Кл. ръководители,
училищни психолози*

9.7. Установяване на силните страни на всеки ученик и на индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участието в живота на общността.

Срок: XI. 2027 г.

Отг.: Класни ръководители,

учители по предмети,
училищни психолози

9.8. Индивидуална подкрепа/наставничество на ученика от личност, която уважава.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

9.9. Включване на ученика в дейности в полза на класа/училището, съобразено с неговите възможности.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

9.10. Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти,

Ученически съвет

9.11. Събиране и предаване на Екипа за подкрепа за личностно развитие на информация за деца/ученици със СОП и обучителни трудности и изготвяне на планове за подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: ЕПЛР, педагогически специалисти

9.12. Провеждане на уроци/занимания извън класната стая/училището.

Срок: Постоянен

Отг.: педагогически специалисти

9.13. Планиране и провеждане на открити уроци, Дни на отворени врати, училищни събития и други с активно участие на учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

9.14. Включване на ученик с проблемно поведение в група за повишаване на социалните умения за общуване и разрешаване на конфликти.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищни психолози

9.15. Прилагане на санкции на учениците с проблемно поведение, съобразени със ЗПУО и ПУДУ; изготвяне на индивидуален план за обща подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти,

училищно ръководство, ЕПЛР

10. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

10.1. Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно диагностициране на обучителни затруднения при учениците. Описание на трудностите и силните страни в развитието. Реализиране на дългосрочни терапевтични интервенции.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, училищни психолози,

логопеди, ресурсни учители

10.2. Работа по конкретни случаи, провеждана се от ЕПЛР на ученика.

Срок: Постоянен

Отг.: ЕПЛР

10.3. Точно диагностициране на проблемните области на учениците с обучителни затруднения и планиране на адекватни мерки за преодоляването им.

Срок: Постоянен

*Отг.: Учители, училищни психолози,
логопед, ресурсни учители*

10.4. Установяване на потребности от обща или допълнителна подкрепа чрез различни диагностични методи и изготвяне на планове за подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: ЕПЛР, учители

10.5. Осигуряване на консултации по предмети, логопедична, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: ЕПЛР

10.6. При необходимост, осигуряване на допълнителни специалисти (от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование; Държавния логопедичен център; Център за подкрепа за личностното развитие; Център за специална образователна подкрепа; специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания; доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето).

Срок: Постоянен

*Отг.: Координатор на ЕПЛР, ресурсни учители,
училищни психолози, логопеди*

10.7. Координиране от ЕПЛР на работата с родителя/представителя на детето, в т.ч. и по отношение включването му в работата на съответния екип. Ефективна комуникация с детето/ученика и неговото семейство. Насочване към други специалисти (офталмолог, невролог, ортодонт), когато това е необходимо.

Срок: Постоянен

*Отг.: ЕПЛР,
педагогически специалисти*

10.8. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата от ПГ в рамките на установяването на готовността на децата за училище.

Срок: IV-V. 2027 г.

*Отг.: Учител в ПГ, училищни логопеди,
ресурсни учители, психолози*

10.9. Осигуряване на допълнителни/различни обучителни ресурси за деца и ученици, които не покриват изискванията на ДОС.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогически специалисти

10.10. Подкрепа за преход на децата и учениците между отделните етапи и степени на образование или между институциите в системата на училищното образование.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищно ръководство, ЕПЛР

11. Дейности, свързани с логопедична работа.

11.1. Осигуряване на условия за провеждане на диагностична дейност (наблюдения и тестове), изследване на писмената реч от логопед на учениците от начален етап. Определяне на потребностите от индивидуална логопедична работа.

Срок: X. 2026 г.

Отг.: Училищни логопеди

11.2. Индивидуална и/или групов работа с учениците, за които са установени потребности от провеждане на логопедична терапия.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищни логопеди

11.3. Извършване на консултативна дейност с родители и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес. Предоставяне на методическа помощ на учителите за обучението на учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Училищни логопеди

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнението на Училищната програма за подкрепа за личностно развитие е насочено към създаване на сигурна, подкрепяща и приемаща образователна среда, в която всяко дете и ученик има възможност да развива своите способности, да участва пълноценно в училищния живот и да постига образователен и личностен напредък.

Реализирането на заложените дейности допринася за ранното идентифициране на потребностите от подкрепа, за своевременното предприемане на подходящи мерки и за ефективното взаимодействие между педагогическите специалисти, учениците, родителите и останалите заинтересовани страни в образователния процес. Особено значение има прилагането на индивидуален подход, насърчаването на силните страни на всеки ученик и създаването на условия за равнопоставено участие и недопускане на дискриминация и изолация.

Училищната общност ще полага усилия за усъвършенстване на механизмите за подкрепа, за повишаване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти и за активно включване на родителите и партньорските институции. Дейностите по програмата подлежат на проследяване и периодична оценка на тяхната ефективност, като при необходимост се актуализират съобразно конкретните потребности на учениците и промените в нормативната и образователната среда.

Чрез последователна и целенасочена работа училището утвърждава принципите на приобщаването, равния достъп до образование, уважението към индивидуалните различия и подкрепата за личностното развитие на всеки ученик. По този начин програмата се превръща в основа за изграждане на позитивна училищна среда, основана на доверие, партньорство, отговорност и споделена грижа за развитието и успеха на децата.